

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:754

av **Jörgen Hellman m.fl. (S)**

Högskolan Väst

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Högskolan Väst och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige behöver fler högskoleutbildade, eftersom framtidens arbetsliv kräver välutbildad personal. Högskolan Väst i Trollhättan lägger stor kraft på att upprätthålla ett brett utbildningsutbud för att tillgodose kompetensbehov i regionen och kritiska samhällsbehov i olika branscher. Utbildningarna är attraktiva och lockar många sökande. Högskolan Väst redovisar fortsatt, tillsammans med Lunds universitet och Södertörns högskola, landets högsta sökandetryck bland ”breda” lärosäten, med 1,7 behöriga förstahandssökande per antagen student, höstterminen 2016. Högskolan Väst har också landets högsta andel studenter från hem där föräldrarna saknar eftergymnasial utbildning, och arbetar aktivt för alla studenters framgång i studierna.

Högskolan Väst är lokaliserad i en region där företag och offentlig verksamhet visar stor efterfrågan på högskoleutbildad personal. Närhet till högre utbildning har en stor betydelse för arbetsmarknadens tillgång på kvalificerad arbetskraft. Många av företagen efterfrågar tekniska utbildningar och tekniska innovationer. Samtidigt har området alltför en utmaning vad gäller nivåerna av ungdomsarbetslöshet.

Högskolan Väst har en betydande regional rekrytering. En mycket stor andel av dem som rekryterats stannar också kvar i området efter examen. Högskolan Västs studenter etablerar sig mycket väl på arbetsmarknaden i ett nationellt perspektiv. Inom ett till ett och ett halvt år efter examen har över 83 procent av alla examinerade från Högskolan Väst fått arbete i relevant bransch.

Högskolan Västs profil är arbetsintegrerat lärande, AIL, och högskolan har utvecklat ett närmast heltäckande, nära och djupt samarbete med arbetslivet, både inom utbildning och inom forskning, manifesterat inte minst genom etablerandet av flera regionala samproduktionsplattformar. Den senast etablerade, Kommunakademien Väst, är en arena

för långsiktigt avtalad kunskapssamverkan med Fyrbodals 14 kommuner, unik i Sverige.

Inget av Sveriges lärosäten har enbart ett regionalt uppdrag, utan samtliga verkar på en nationell och internationell nivå för utbildning, forskning och samverkan. Samtliga utvärderas och konkurrerar utifrån samma kriterier, men med väsentligt olika förutsättningar i anslag för att genomföra uppdragen.

Högskolan har en avgörande roll som drivmotor för fortsatt tillväxt, välfärd och utveckling i regionen. Ett utbildningsuppdrag med en volym om minst 5 500 helårsstudenter, HST, skulle ge Högskolan Väst kapacitet och flexibilitet att i än högre utsträckning vara den drivmotorn.

Ett stort bekymmer för de mindre lärosätena är forskningsanslagets relation till utbildningsvolymen. Högskolan Väst har lägre statligt forskningsanslag än de flesta nya lärosäten. Idag går 0,27 % av det statliga forskningsanslaget till högskolor och universitet till Högskolan Väst. Det kan också noteras att nya universitet har två gånger mer anslagsmedel för forskning per anställd lärare/forskare än högskolorna. De äldre universiteten har nästan fyra gånger mer anslagsmedel för forskning per student än högskolorna. Varje år räknas forskningsanslagen till lärosäten upp med cirka 1 procent som ett erkännande för god vetenskap. Gapen ökar därmed för varje år på ett ohållbart sätt. Det är också så att de stora lärosätena inte förbrukar sina forskningsanslag.

Trots att högskolan endast har cirka 50 miljoner kronor (2017) i direkta forskningsmedel håller forskningen vid Högskolan Väst hög vetenskaplig kvalitet, och högskolan erhåller i konkurrens omfattande externa medel från exempelvis olika EU-fonder, från KK-stiftelsen och Vinnova. Det statliga forskningsanslaget växlas upp med faktor 1,2, vilket nationellt sett är högt. Under 2016 finansierades 52 procent av Högskolan Västs forskning externt, vilket även visar på en hög grad av samverkan och samproduktion. Högskolan kvalificerade sig nyligen till att bli s.k. KK-miljö, vilket är KK-stiftelsens kraftfullaste program med långsiktig finansiering och stora tematiska satsningar.

Regeringen bör överväga en översyn avseende fördelningen av forskningsresurserna och i samband med det beakta Högskolan Västs, och andra högskolors med liknande ekonomiska förutsättningar, behov av att forskningsanknyta sina utbildningar – och därigenom säkerställa examensrätterna.

Om Sverige ska vara en ledande kunskaps- och forskningsnation är det viktigt att ta vara på den kompetens och kapacitet som finns vid landets alla lärosäten. Om forskning bedrivs i mindre eller större skala, eller vid ett universitet eller en högskola, ska inte stå i centrum. Avgörande är att kvaliteten är hög.

Med sitt utbud av lärarutbildningar, sjuksköterskeutbildningar, ingenjör-, IT- och ekonomutbildningar samt som anordnare av flera samhällskritiska utbildningar är Högskolan Väst en mycket viktig kompetensförsörjare regionalt och nationellt. Högskolan är också unik med sin AIL-profil där samverkan är en integrerad dimension i både utbildning och forskning, och där mottot ”Kunskap i samverkan” realiserar i all verksamhet.

Det är viktigt att vårda universiteten och högskolorna i hela landet eftersom de är betydelsefulla regionala tillväxtmotorer. Annars kommer såväl Fyrbodals som hela Sverige att stå inför stora framtida problem med den regionala kompetensförsörjningen. Vi vill framhålla vikten av att regeringen beaktar Högskolan Västs betydelse för kompetensförsörjningen och den framtida tillväxten.

Jörgen Hellman (S)

Peter Johnsson (S)

Paula Holmqvist (S)

Catharina Bråkenhielm (S)